

NR 12 • 13. JUUNI 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Ettevõtluse
Auhind **2012**

Eesti Ettevõtete
Konkurentsivõime
Edetabel **2012**

KÕIK ANKEEDID
JA SEL AASTAL OSALEVAD
FIRMAD LEIATE AADRESSILT

WWW.KONKURENTS.EE

OSALEMISSOOVIST
TEATAMISEKS JA OMA ANDMETE
ESITAMISEKS ON TEIL AEGA
30. JUUNINI

Traditsiooniks kujunenud auhinnakonkursi ja edetabeli koostamise eesmärk on välja selgitada ja tunnustada riigi ning ettevõtlusorganisatsioonide poolt Eesti edukamaid ettevõtjaid

**Pane proovile oma ettevõtte konkurentsivõime!
Tule osale suurimatel ettevõtluskonkurssidel!**

• • • • •

Info Konkurentsivõime Edetabeli kohta: **Piret Salmistu**, telefon 604 0060, piret@koda.ee
Info Ettevõtluse Auhindade kohta: **Margit Shein**, telefon 627 9415, margit.shein@eas.ee

TÖÖANDJATE KESKLIIT
ESTONIAN EMPLOYERS' CONFEDERATION

ENTRUM

Isiklik eeskuju loeb!

Tule ENTRUM külalishmentoriks
ning anna oma panus
Eesti tuleviku arendamisse!

EELREGISTREERIMINE

20. juulini 2012

www.entrum.ee

Noorte ettevõtlikkuse arenguprogramm ENTRUM
kutsub aktiivse eluhoiakuga täiskasvanuid
Hiiumaa, Saaremaa, Viljandimaa ja Pärnumaa noortes
ettevõtlikku ellusuhtumist kujundama!

Mida ENTRUM külalishmentor teeb?

- nõustab 14-18-aastastest noortest koosnevaid projektimeeskondi Pärnu Kontserdimajas toimuvatel ENTRUM sessioonidel (kokku 7 sessiooni) ja sessioonidevahelisel ajal ajavahemikus oktoober 2012 - märts 2013
- innustab ja julgustab noori nende idee projektiks vormimisel ja elluviimisel

Mida külalishmentoriks olemine Sulle annab?

- annad väärtusliku panuse Eesti tuleviku heaks
- palju positiivset energiat noorte tegutsemisrõõmust
- võimaluse laiendada oma kontaktvõrgustikku

Entrum TV

Noorteprogramm ENTRUM

ENTRUM

ESIMISE POOLAASTA OLULISEMAD MÄRKSÕNAD –

KOOSTÖÖ JA EESTI MIGRATSIOONIPOLIITIKA

Mitmed uuringud, nii varasemast ajast kui ka viimastest kuudest, toovad ühe murekohana välja vähese koostöö ettevõtete vahel ja nõrgad oskused eksportimisel. Seda väitsid ettevõtjad ise, kui koostasime Eestis seni mahukaimat ettevõtete ekspordiprobleemide uuringut ning need on oluliste probleemidena leidnud märkimist ka ettevõtluskeskkonda puudutanud uuringutes.

Heites kiire pilgu Kaubanduskoja esimese poolaasta tegemistele, saan aga kinnitada, et just nende probleemide lahendamisele kaasaaitamine on olnud paljude tegevuste puhul peamiseks.

Rääkides koostööst, meenuvad esmalt aasta alguses toimunud väga edukas Eesti-Soome ettevõtjate ühine ärivisiit Indoneesiasse ning Eesti-Soome-Rootsi ettevõtjate ja ettevõtjate toetamisega seotud organisatsioonide ühisvisiit Hiina. Eesti ettevõtjate ühistegevuses ei ole midagi uut, kuid mainitud kahel korral lisandus veel täiendavgi positiivne koostööspekt – ettevõtjaid said kontakte luua ja teadmisi vahetada mitte ainult nn sihtriigi potentsiaalsete partneritega vaid ka visiidil osalenud partnerriikide esindajatega. Täna on nendest visiitidest teada juba mitmeid reaalseid koostööprojekte ja edulugusid ning võib kindel olla, et sarnaste ühismissioonide korraldamine jätkub ka edaspidi.

Et ettevõtjad teaksid ja oskaksid veelgi paremini välisurgudele siseneda, korraldasime ka kevadhooajal mitmeid koolitusi nii välis- turundusest kui ekspordistratee-

giate koostamisest. Positiivne tagasiside on põhjuseks, miks jätkame nende korraldamist Ekspordi Akadeemia kaubamärgi all kindlasti tulevikuski. Erinevate koolitustegevuste hulgast on kindlasti oluline ära märkida ka koostöös Tarbijakaitseametiga läbiviidud seminaride sarja „Suunanäitaja“. Kevadel toimunud seminaride suure osalejate arvu ning neilt saadud positiivse tagasiside valguses planeerime sarnaste koolituste jätkamist – muuhulgas Ida-Virumaal ja ka venekeelsena.

Kuigi oleme Teataja veergudel ka jastanud jooksvalt erinevate seadusemuudatuste ja poliitikadokumentidega seotud arenguid, tahaksin siinkohal nimetada veelkord mõnda olulisemat, mis just esimesel poolaastal juristide laual on olnud.

Välismaalastele antavate elamis- ja tööolubade temaatika on olnud tegelikult päevakorral juba aastaid. Kaubanduskoda on selles valdkonnas toetanud põhimõtet, et võõrtööliste Eestisse lubamine peab olema vajaduspõhine ning sellele ei tohi seada põhjendamatuid ja argumenteerimata takistusi. Täna näeme selliste piirangutena kasvõi

sisserände piirarvu või nõuet maksta välismaalt tulnud töötajale 1,24 korda kõrgemat töötasu. Olukorras, kus mitmed sektorid kurdavad pidevalt oskustööjõu puudumise üle ning IT-arendustegevuse viimine näiteks Ukrainasse või Valgevenes on vähemalt osaliselt reaalsus juba täna, ei saa kunstlikke takistusi põhjendatuks pidada. Samuti on oluline muuta kogu elamislubade taotlemisega seotud regulatsiooni oluliselt kliendisõbralikumaks – et taotluse menetlemine ei kestaks mitmeid kuid ja selle esitamine võiks toimuda mitte ainult läbi Eesti välisesinduste vaid ka Eestis otse Politseija Piirivalveameti kaudu. Tuleb tunnistada, et senised pikad menetlustähtajad ei ole kindlasti taganud võimalike väärkasutuste ohu välistamist ning tekkinud on pigem olukord, kus kiirete lahenduste leidmiseks otsitakse lahendusi pikkade tähtaegade vältimiseks. Sellise olukorra kestmine ei ole kindlasti ettevõtjate huvides. Jätkame osalemist Siseministri poolt moodustatud töögrupis, mille eesmärgiks on töötada järgmiseks aastaks välja konkreetsed ettepanekud olukorra muutmiseks.

Oleme pidevalt ja aktiivselt pidanud riigiametite esindajatele rääkima kuivõrd oluliseks probleemiks on jätkuv, võrdlemisi kõrge, aruandluskoormus ettevõtjatele. Meie arvates ei ole hetkel peamiseks küsimuseks isegi suur aruannete hulk vaid andmete mitmekordne esitamine ja riigi andmebaaside puudulik ristkasutus. See on põhjus, miks esitatavate aruannete maht ja arv ei taha kuidagi väheneda. Olen veendunud, et tagades andmete suurema ristkasutuse väheneks erinevate üksikute aruannete maht märkimisväärselt. Neid küsimusi arutame aktiivselt nii Justiitsministeeriumi kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajatega, et saavutada ettevõtjatele positiivne tulemus.

Tuleb tunnistada, et need on siiski vaid vähesed teemad, millega oleme aktiivselt tegelenud ning millega kindlasti jätkame. Ka suvi saab olema tõine ning tihe.

Teataja läheb küll suvepuhkusele, kuid hoiame teid erinevate arengutega kursis meie elektrooniliste infokanalite kaudu, kust leiate ka meie koolitusinfo. ■

MAIT PALTS
Peadirektor

SISUKORD

JUHTKIRI

Esimese poolaasta olulisemad märksõnad – koostöö ja Eesti migratsioonipoliitika 3

SEADUSANDLUS

Riigihangete läbiviimine toimub tulevikus ainult elektrooniliselt 5

Tööhõive ja noored 6

Eesti innovatsiooni- ja ettevõtlusstrateegia 2014-2020 ettepanek 7

EUROOPA UUDISED

Järgmise finantsraamistiku pehmemast poolst 10

EKSPORT

Võimalus saada ekspordispetsialistiks ja seejärel ekspordijuhiks 11

TEADUSELT ETTEVÕTLUSELE

Eesti robotid teevad ilma *online* riideturul 12

ETTEVÕTLIKKUS

Unistused ellul – ettevõtted noorte ettevõtlikkuse toetuseks 13

Isiklik eeskuju ja koostöö on noorte ettevõtlikkuse arendamise aluseks 13

SOTSIAALNE ETTEVÕTLUS

Sotsiaalse ettevõtte mõiste Eestis 14

INNOVATSIOONIVEERG

Eesti uuendusmeelne disain 15

TAGASIVAADE

Pärnus peeti 16. korda Kaubanduskoja Tenniseturniiri 16

VÄLISSUHTED

Malta - värav Põhja-Aafrikasse 17

Ei saa me läbi Lätita 18

TEATED

LIIKMELT LIIKMELE 20

RIIGIHANKETEATED 21

KOOSTÖÖPAKKUMISED 21

UUED LIIKMED 22

KALENDER

13.-14. juuni **Kontaktkohtumiste üritus „GR Business Days“**
Luksemburgis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

18.-19. juuni **Kontaktkohtumised „Baltic Business Arena“**
Kopenhaagenis, Taanis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

19. juuni **Hommikukohv suursaadikuga:**
Eesti suursaadik Kreekas
(katab ka Albaaniat ja Küprost)
Andres Talvik
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee

27.-29. juuni **Äriviit Aserbaidžaanis**
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

25. august **Kaubanduskoja Ärihooaja avamine**
Lennusadamal (Küti 17, Tallinn)
Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee

27.-29. september **Äriviit Peterburisse**
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

**JÄRGMINE EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA
TEATAJA ILMUB 8. AUGUSTIL.**

**SOOVIME KÕIGILE KOJA LIIKMETELE JA KOOSTÖÖPARTNERITELE
MEELEOLUKAT SUVE NING KOHTUME TAAS AUGUSTIS!**

TÄPSEM INFO KÕIGI ÜRITUSTE KOHTA
AADRESSIL WWW.KODA.EE

RIIGIHANGETE LÄBIVIIMINE TOIMUB TULEVIKUS AINULT ELEKTROONILISELT

Euroopa Komisjon on koostanud elektrooniliste riigihangete (e-hangete) strateegia, mille üheks peamiseks eesmärgiks on saavutada 2016. aasta keskpaigaks Euroopa Liidu (EL) liikmesriikide täielik üleminek e-hangetele. See tähendab, et tulevikus toimuvad kõik riigihanke menetluse etapid alates teatamisest kuni makseteni elektrooniliselt.

Euroopa Liidus kasutatakse täna e-hankeid ainult 5-10% hankemenetlustes. Eestis on e-hangete osakaal tõusnud käesoleval aastal samuti 10%ni. Samas, Brasiilias toimub 80% riigihangetest elektrooniliselt ning Lõuna-Koreas on kogu riigihanketurg paberivaba. Paljud riigid on hakanud eelistama e-hankeid, sest see võimaldab avaliku sektori kulusid kokku hoida. Senised kogemused on näidanud, et e-hanked võivad säästa 5-20% hankekuludest. Seega peab EL astuma samme, et saada samuti suuremat kasu e-hangete eelistest ning hoida ära konkurentsivõime vähenemine.

E-hangete majanduslik põhjendus

E-hanked toovad majanduslikku kasu ka ettevõtetele, sest e-hanked võimaldavad paremini ära kasutada Euroopa ühtse turu eeliseid. Näiteks paraneb e-hangete abil ettevõtete võimalus osaleda teiste liikmesriikide riigihangetel, sest ettevõtetele on lihtsam leida pakkumisvõimalusi elektrooniliselt kui paberikandjal. Samuti aitavad e-hanked vähendada ettevõtete

tehingukuluseid, lühendada hanke-menetluse kestvust ning säästa keskkonda.

Euroopast saab tuua mitmeid edukaid näiteid e-hangete kohta, mis on aidanud nii avalikul sektoril kui ka ettevõtjatel kulusid kokku hoida. Näiteks Madalmaade 400 kohalikku omavalitust hõlmav uuring tõi esile, et üleminek e-hangetele aitab säästa menetluskulusid üle 8500 euro pakkumuse kohta. Uuring näitas, et e-hanked lühendavad menetluse kestvust ettevõtja jaoks keskmiselt ühe päeva võrra ning võimaldavad säästa trüki- ja postikulude pealt.

Mis takistab üleminekut e-hangetele?

Euroopa Komisjon on e-hangete strateegias välja toonud kaks põhjust, mis aeglustavad e-hangete kasutuselevõttu ELis. Esimese tõkkena on nimetatud teatud sidusrühmade tegevusetust – osad hankijad ja pakkujad ei soovi oma käitumisharjumusi muuta ning e-hangetele üle minna. Teiseks takistuseks on turu killustatus. See tähendab, et liikmesriikides on

kasutusel erinevad infosüsteemid e-hangete jaoks ning see takistab ettevõtete osavõttu piiriülestest riigihangetest.

Meetmed e-hangete soodustamiseks

E-hangete strateegia sisaldab mitmeid meetmeid, mis aitavad eelnevalt kirjeldatud takistusi kõrvaldada ning soodustada üleminekut e-hangetele. Esimese probleemi (teatud sidusrühmade tegevusetus) lahendamiseks näeb Euroopa Komisjon e-hangete strateegias ette laiaulatusliku teavituskampaania korraldamist. Selle eesmärgiks on teavitada nii ametiasutusi kui ettevõtjaid e-hangete pakutavatest võimalustest ja eelistest. Samuti hakkab EL jälgima e-hangete kasutuselevõttu, hindama selle majanduslikku mõju ning avaldama selle kohta iga-aastaseid aruandeid.

Tehnoloogiliste tõkete kõrvaldamise eesmärgil on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku toetada liikmesriikide e-hangete infosüsteemide arendamist. Samuti on Komisjon lubanud oma e-hangete infotehnoloogilise lahenduse teha

MARKO UDRAS
Poliitikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

kättesaadavaks liikmesriikidele. Ühe meetmena moodustatakse ka e-hangete eksperdirühm, mille ülesandeks on anda liikmesriikidele soovitusi e-riigihangete platvormi väljatöötamisel.

Eesti seisukoht

Kaubanduskoda ja valitsus toetavad Euroopa Komisjoni ettepanekut minna alates 2016. aasta keskpaigast täielikult üle e-hangetele. Samuti on Eesti positiivselt meelestatud meetmete osas, mida Euroopa Liit soovib rakendada soodustamiseks üleminekut e-hangetele.

Riigil on juba praegu olemas e-riigihangete läbiviimiseks vajalik keskkond (<https://riigihanked.riik.ee>), kuid Komisjoni poolt seatud lõppeesmärgi täitmiseks on vaja süsteemi mõnevõrra täiendada. Seega on täiesti võimalik, et nelja aasta pärast toimuvad Eestis riigihanked täielikult elektrooniliselt. ■

E-hangete strateegiaga saab põhjalikumalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

TÖÖHÕIVE JA NOORED

Alates 2008. aastast on noorte töötute arv Euroopa Liidus (EL) suurenenud ühe miljoni võrra. Hetkel on EL-27 riikides rohkem kui viis miljonit alla 25aastast noort, kes ei suuda tööd leida. Seoses suure tööpuudusega, mis on eriti raskelt tabanud 15- kuni 24aastaseid noori, on Euroopa Komisjon alustanud avaliku konsultatsiooni, et muuhulgas arutada ettevõtetes pakutavate praktikakohtade võimalikku reguleerimist.

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

OLULINE:

- Peamisteks praktikaga seotud puudusteks on praktikantide ja Komisjoni arvates sotsiaalsete tagatiste puudumine, madal töötasu, ebaselged või praktika eesmärgile mittevastavad tööülesanded.
- Praktika kvaliteediraamistik peaks andma aluse ka liikmesriikidele, kas ja kuidas praktikaga seotut reguleerida.

Komisjon on oma töödokumendis arutanud, et ehkki praktikakohtade pakkumine noortele võiks suurendada nende praktilisi kogemusi tööturul, peaks sealt saadav töökogemus olema ka kvaliteetne ning jätkma praktikandile kindluse ka sotsiaalsete tagatiste osas. Kuna enamik Euroopa riikidest ei ole praktikantide lepinguid, sotsiaalseid tagatisi ning isegi praktika mõistet ühtselt kokku leppinud, arutab Komisjon dokumendis võimalikku praktika kvaliteediraamistiku väljatöötamist ning võimalust teemat õigusaktidega reguleerida.

Praktika all peetakse üldjuhul silmas tööpraktikat, mis sisaldab hariduslikku komponenti (õppekavana või mitte) ja on ajaliselt piiratud. Praktika eesmärk on aidata praktikandil üle minna koolist tööellu, andes talle praktilisi kogemusi, teadmisi ja oskusi, mis täiendavad tema teoreetilisi teadmisi.

Ühelt poolt on riiklikul tasandil pandud õppekavades (eriti kutseõppes) tugev rõhk praktikale, samas jääb praktikakoha otsimine sageli

õppijate kanda ning praktikakoht, kui see ka leitakse, ei pruugi anda vajalikku kogemust. Teiselt poolt on aga ka väiksemates ettevõtetes praktikandi tegevuse haldamise ja juhendamise vajaduse tõttu keeruline praktikante vastu võtta. Samas sooviksid ka tööandjad, et kooli lõpetanud noor juba mingit töökogemust omaks ning koolist saadud teadmised oleks realselt töömaailmas rakendatavad.

Mitmes liikmesriigis on kohustuslik sõlmida praktikandiga leping ning osades riikides on kehtestatud ka miinimumpalga nõue, kuid peamisteks praktikaga seotud puudusteks on praktikantide ja Komisjoni arvates ikkagi sotsiaalsete tagatiste puudumine, madal töötasu, ebaselged või praktika eesmärgile mittevastavad tööülesanded. Samas on antud Komisjoni dokumendist jäänud välja analüüs, mida tööandjad peavad vajalikuks praktikantidega seoses parendada või muuta. Korralik praktikaleping tagaks praktikandile kindluse tema sotsiaalsete tagatiste, võimaliku tasu, tööülesannete osas ja kindlustaks tööandjale selguse, milline on praktikandi panus, kuidas

tagada konfidentsiaalsus ja kuidas võimalike kahjude korral käituda.

Lähtuvalt saadud analüüside tulemustest, kus mõningad praktikaga seotud probleemid on tõstatatud, on alustatud avalikke konsultatsioone võimaliku praktika kvaliteediraamistiku koostamiseks – ehk siis, kas tööandjad peaksid alati sõlmima praktikalepingu, kuidas ja kui palju maksta praktikandile, kuidas praktika lõpus vormistada tõend praktikaaastamise kohta jms küsimused. Kvaliteediraamistik peaks andma aluse ka liikmesriikidele, kas ja kuidas praktikaga seotut reguleerida. ■

Pikemalt saab Komisjoni dokumendiga tutvuda ka Koda kodulehel www.koda.ee ning eriti on oodatud kommentaare praktikas osas – kas sõlmida praktikantidega lepinguid, milliseid probleeme on praktikantide rakendamise olnud, kas piisab praegusest regulatsioonist? Et tepanekud palume edastada e-posti aadressile koidu@koda.ee.

EESTI INNOVATSIOONI- JA ETTEVÕTLUSSTRATEEGIA 2014-2020

ETTEPANEK

Alanud on ettevalmistused Eesti innovatsiooni- ja ettevõtlusstrateegia 2014-2020 koostamiseks. Selle strateegia koostamise üldiseks eesmärgiks on aidata kaasa konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ katuseesmärkide täitmisele, suurendamaks nii tootlikkust kui tööhõivet.

MART KÄGU
Poliitikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

OLULINE:

- Eesti innovatsiooni- ja ettevõtlusstrateegia 2014-2020 peaks olema see dokument, mis käsitleb ühes strateegilises raamistikus erinevaid olulisi tegevusi ja tagab seejuures strateegilise planeerimise tasandil siiani eraldi seisnud poliitika sidususe ja tulemuslikkuse.

Üheks olulisemaks eesmärgiks üldiselt on jõuda selleni, et Eesti ettevõtted teeniksid rohkem tulu kõrge lisandväärtusega toodetest ja teenustest. Praegune olukord vajab eesmärgini jõudmiseks kahtlemata parandamist ja strateegilist lähenemist. Viimast just põhjusel, et lahenduse leidmisel ja eesmärgini jõudmise eelduseks on oluliste probleemkohtade tuvastamine ning nende tulemuslik parandamine. Eesti innovatsiooni- ja ettevõtlusstrateegia 2014-2020 peaks olema see dokument, mis käsitleb ühes strateegilises raamistikus erinevaid olulisi tegevusi ja tagab seejuures strateegilise planeerimise tasandil siiani eraldi seisnud poliitika sidususe ja tulemuslikkuse.

Eeltoodu põhjal tekib mõistagi küsimus, et mis siis hetkel täpsemalt Eesti ettevõtlusmaastikul probleemiks on? Kitsaskohti on tegelikult mitmeid. Eesti innovatsiooni- ja ettevõtlusstrateegia 2014-2020 lähtedokumentis on esile toodud näiteks järgmisi aspekte:

- Eesti ettevõtete puhul on tähtsaks näitajaks ettevõtete võimekuste

ebaühtlane jaotus ja kvalifitseeritud inimressursi nappus.

- Vähene ligipääs (välis)turgudele.
- Vähene omavaheline koostöö.
- Vähene juurdepääs paindlikele finantsinstrumentidele.

Eeltoodud kitsaskohti täpsemalt lahtiseletades tuleb öelda, et Eesti ettevõtete võimekus eksportida ja arendustegevusega tegeleda on jaotunud ebaühtlaselt. On küll väga edukaid ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisi ettevõtteid, kuid nende hulk on ebaoproportsionaalselt väike. Samuti tuuakse eelnevat täpselt lähtedokumentis esile seda, et terav tööjõupuudus valitseb keerukamaid oskusi nõudvatel inseneritehnilistel ametikohtadel. Parandamist vajavad kahtlemata Eesti ettevõtete turundusoskused ning tarbijaturgude tundmine.

Eesti ettevõtted on enamasti väike- või mikroettevõtted ning see asjaolu tingib vajaduse olla koostööaldis, kui soovetakse suuremat edu ja arengut saavutada. Sealjuures võiksid ettevõtted pöörata rohkem tähelepanu just koostööle teadusasutustega. Kahjuks pole koostöö Eesti ettevõtete kõige

tugevam külge. Põhjusi on erinevaid, kuid üks olulisemaid, mida ka kõnealuse strateegia lähtedokumentis mainitakse, on hirm võimaliku koostööpartneri pahatahtliku tegevuse ees (ettevõtte ülevõtmine, know-how ära kasutamine enda huvides jms).

Mööda ei saa vaadata tõsiasjast, et 2008. a alguse saanud majanduskriisi mõjud ulatuvad veel tänaseni ja ettevõtete juurdepääs soodsatele ja paindlikele finantsvahenditele on praegusel hetkel veel piiratud. Oluline on sellele probleemile tähelepanu juhtida just põhjusel, et finantsvahendite olemasolu on üks peamisi eeldusi ettevõtte arendamiseks.

Eeltoodud probleemide valguses on seatud ka tegevused ja eesmärgid, et saavutada Eesti 2020 aluseesmärk – tootlikkuse kasvutamise (suure lisandväärtusega tooted ja teenused) ja tööhõive määra tõstmise. Oluline koht on siinkohal ka riigil näiteks asjakohaste toetusmeetmete planeerimisel ja tagamisel. Toetusmeetmete tagamine pole aga kindlasti ainus riigipoolne panus.

Üldiselt plaanitakse kõnealuses strateegiadokumendis keskenduda kolmele laiemale teemadegrupile, mida võiks pealkirjastada järgmiselt:

- Eesti ettevõtted teenivad rohkem tulu kõrge lisandväärtusega toodetest ja teenustest;
- ettevõtjad on pädevad, ettevõtted on hästi juhitud ja efektiivsed;
- Eesti majandus on rahvusvaheliselt lõimunud, uuendusmeelne ja ettevõtlik.

Antud teemadegruppide puhul on omakorda sõnastatud detailsemalt soovitatavad arengud ja eesmärgid. Nende arengute ja eesmärkide realiseerumise nimel soovitakse pöörata tulevikus erilist tähelepanu kindlatele tegevussuundadele. Nii tuuakse lähtedokumendis esile näiteks ettevõtlikkuse kasvatamine (noortes jt sihtgruppides), inimeste teadmiste ja oskuste jätkupidev parendamine, ettevõtluskeskkonna parendamine (sh välisinvesteeringute ligimeelitamiseks), ettevõtete juhtimis- ja arendustegevuste võimekuste arendamine, koostöövõrgustike ja tugistruktuuride arendamine, paindlike finantsinstrumentide arendamine, rahvusvahelistumise ambitsiooni kasvatamine ettevõtjates ja toetusvõimaluste edendamine jt. ■

Eesti innovatsiooni- ja ettevõtlusstrateegia 2014-2020 peaks saama oma lõpliku kuju hiljemalt 2013. a esimesel poolel. Hetkel on käimas avalik arutelu, kus kõigil on võimalik oma arvamust avaldada näiteks portaali www.osale.ee kaudu. Strateegia lähtedokumendiga saab lähemalt tutvuda ka Koja kodulehel.

EUROOPA UUDISED

UUS EUROOPA TARBIJAKAITSE TEGEVUSKAVA ASETAB TARBIJA ÜHTSE TURU KESKMESSE

Vastu võetud Euroopa Komisjoni strateegilises visioonis ELi eelseisvate aastate tarbijapoliitika kohta on eesmärgiks seatud maksimeerida tarbijate osalust turul ja usaldust turu vastu. Tarbijate kulutused, mis moodustavad 56% ELi SKP-st, näitavad, kui suur jõud on tarbijatel Euroopa majanduse elavdamisel. Ainult teadlikud ja kindlustunnet omavad tarbijad saavad ühtse turu võimalusi täies ulatuses ära kasutada ning innovatsiooni ja kasvu ergutada. Euroopa tarbijakaitse tegevuskava lähtub neljast peaeesmärgist: usalduse suurendamiseks tahetakse tugevdada tarbijaohutust, avardada teadmisi, kiirendada õiguskaitselise ja hüvitusmeetmeid ning viia tarbijaõigused ja tarbijapoliitika vastavusse ühiskonnas ja majanduses toimivate muutustega. Tegevuskavas on esitatud ka rida põhimeetmeid, mis tuleb 2014. aastaks ellu viia.

Tööhõive: käivitub katseprojekt noortele välismaal töö leidmiseks Euroopa Komisjon on käivitanud katseprojekti, millega aidatakse noortel leida tööd teises ELi liikmesriigis. Projekti algetapis loodetakse abistada 5000 noort töötajaks. Projektiga katsetatakse ka plaani muuta Euroopa tööturuasutuste võrgustik EURES üleeuropaliseks tööhõiveteenistuseks.

EUROOPA LIIT TÄHISTAB OLULISTE LOODUSKAITSE- OTSUSTE 20. AASTAPÄEVA

21. mail möödus 20 aastat looduse säilitamist ja säästvat kasutamist käsitleva kahe olulise õigusakti – elupaikade direktiivi ja keskkonna rahastamisprogrammi LIFE – vastuvõtmisest ELis, mille alusel on üle 1,2 miljardi euro ulatuses antud toetust üle 2000 looduskaitseala majandamiseks ja taastamiseks kogu ELis.

EUROOPA RANNAD ON PUHKAJATE JAKS VALMIS

Hea uudis neile, kes kavatsevad tänava suvel Euroopas rannas puhata: 92,1% Euroopa Liidu supluskohtade veest vastab nüüd suplusvee direktiivi kohastele veekvaliteedi miinimumnõuetele. Aruande kohaselt oli 77,1% supluskohtade vee kvaliteet väga hea, st vastas kõige rangematele soovituslikele nõuetele. Tulemus on eelmise aasta omast 3,5 protsendipunkti võrra parem. 93,1% (1% rohkem kui mullu) mererandade suplusveest oli piisavalt hea kvaliteediga, st vastas vähem rangematele kohustuslikele nõuetele. Vähem kui 2% suplusveest ei vastanud nõuetele.

Küprose, Horvaatia, Malta ja Kreeka supluskohti käsitlevate aruannete andmed olid suure-

pärased – kõigis neis riikides vastas üle 90% supluskohtade veest kõige rangematele soovituslikele nõuetele ehk oli väga hea kvaliteediga ning ülejäänud vastas kohustuslikele nõuetele. Skaala teises otsas on Madalmaad, Bulgaaria, Läti, Luksemburg ja Belgia, kus rangetele soovituslikele nõuetele vastas suhteliselt väheste supluskohtade vesi. Eriti oli see nii siseveekogude puhul. Euroopa populaarseimates suvistes puhkepaikades oli vee kvaliteet üldiselt hea – enam kui 90% supluskohtade veest vastas kohustuslikele nõuetele. Hispaanias, Itaalias ja Portugalis oli rohkem kui 80% supluskohtade vesi väga hea kvaliteediga.

Suplusvee üldine kvaliteet on ELis alates 1990. aastast tunduvalt paranenud. Selliste mereäärsete supluskohtade osakaal, mille vesi ei vasta suplusdirektiivi sätetele, on langenud 9,2%-lt 1990. aastal 1,5 %-ni 2011. aastal. Selliste sisemaal asuvate supluskohtade osakaal, mille vesi ei vasta kohustuslikele nõuetele, on langenud 11,9%-lt 1990. aastal 2,4%-ni 2011. aastal. See on seni üks parimaid tulemusi.

HANNES RUMM: TULEKAHJU KUSTUTADES JA TULEVIKKU EHITADES

Euroopa Komisjoni soovitusi tasub silmas pidada, seda just ülepoliitiseeritud riigisisese debati tingimustes, kirjutab Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht

Hannes Rumm. Rääkides Euroopa Liidu ees seisvatest katsumustest, tegi Euroopa Komisjoni president José Manuel Barroso võrdluse USA ja Hiinaga. „Kui Euroopa Liit ei suuda taastada oma konkurentsivõimet, siis muutume 21. sajandi maailmas tähtsusetuteks,“ hoiatas Barroso.

Euroopa Komisjoni eelarvepoliitikat ja majandusreforme käsitlevaid soovitusi liikmesriikidele saab lugeda Euroopa Komisjoni kodulehelt <http://ec.europa.eu>.

ELi eesmärgid aastaks 2020:

- 75% elanikkonnast vanuses 20-64 aastat peab olema tööga hõivatud (Eesti siht 76%, 2011. a tase - 70,1%).
- Investeerida teadus- ja arendustegevusse 3% SKTst (Eestil sama, 2010 - 1,63%).
- Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine 20% võrra võrreldes 1990. aastaga; taastuvenergia osakaalu tõstmine 20%-le energia lõpptarbimisest, energiatarbimise efektiivsuse suurendamine 20% võrra (Eestil samad sihid, kuid taastuvenergia osakaalu plaanitakse tõsta 25%-le, 2010. a tase oli 24%).
- Madala haridustasemega ja õpinguid mittejätkavate noorte osakaal peab jääma alla 10% ning vähemalt 40% uuest põlvkonnast peab omandama kolmanda taseme hariduse (Eestil viimane sama, õpinguid mittejätkavate noorte osakaalu plaanis vähendada 9,5%-le, 2010. a näitajad vastavalt 11,7% ja 39,7%).
- Vaesusohus inimeste arvu tuleks vähendada 20 miljoni võrra (Eestis 49 500, milleks

plaanitakse vähendada suhtelise vaesuse määra pärast sotsiaalseid siirdeid 15%-le; 2010. a tase 17,5%).

Eesti eesmärgid aastaks 2020:

- Tootlikkus hõivatu kohta peab suurenema ELi keskmisega võrreldes aastaks 2020 80%-le (2011. a 69,6%).
- Eesti ekspordi osatähtsus maailma kaubanduses peab kasvama vähemalt 0,110%-le (2010. a 0,085%).
- Täiskasvanute (25-64-aastaste) elukestvas õppes osalemise määr peab aastaks 2020 suurenema 20%-le (2011. aastal 12%).
- Vähendada ilma eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute (25-64-aastaste) osakaalu alla 30%-le (2010. a 32%).

EESTI ON EUROOPA LIIDU TARBIJATE TULEMUSTABELIS 17. KOHAL

Euroopa tarbijate 2012. aasta tippkohtumise puhul avaldatud kevadine ELi tarbijate tulemustabel näitab, et Eesti on tarbijatingimuste võrdluse tabelis 17. kohal. Tarbijate tulemustabel näitab, kus Euroopas on tarbijatel parimad tingimused. Tarbijatingimuste puhul mõeldakse tarbijate usaldust ametiasutuste, jaemüüjate ja tarbijaorganisatsioonide ning toodete ohutuse, vaidluste tõhusa lahendamise ja kaebuste rahuldava käsitlemise vastu. 2011. aasta indeks näitab, et tarbijate tingimused

paranevad teist aastat järjest pärast langust 2009. aastal. Parimad tarbijatingimused on Luksemburgis, Ühendkuningriigis, Taanis, Austrias, Iirimaa, Soomes, Madalmaades, Belgias, Saksamaal, Prantsusmaal ja Rootsis, mis kõik ületavad ELi keskmise taseme. Tulemustabelist selgub ka, et tarbijad ei saa ikka veel teha piiriüleste ooste sama kergelt kui koduriigis.

KULTUURIPÄRANDI AUHINNAD

2012. aasta kultuuripärandi auhindadega tunnustatakse silmapaistvaid tööd Euroopa ajalooliste paikade kaitsmise, taastamise ja uurimise valdkonnas. Paraschiva Kovacs on üle 40 aasta oma elust pühendanud Rumeenias asuva Odorhei piirkonna traditsiooniliste väravate dokumenteerimisele ja säilitamisele. Koos 27 teise laureaadiga, keda tunnustatakse samuti kultuuripärandi silmapaistva kaitsmise eest, tunnustab EL tema tööd ühega igal aastal väljaantavatest kultuuripärandi auhindadest, mida teatakse ka kui Europa Nostra auhindu. Kovacs oli ka üks kuuest väljavalitust, kes said 1. juunil Lisabonis toimunud auhinnatsereemonial kätte Grand Prix' auhinna väljapaistvate saavutuste eest kultuuripärandi kaitsmisel. Käesoleva aasta auhindade puhul oli ka kõigil inimestel võimalik Internetiküsitluse kaudu oma lemmikule hääli anda. Publiku lemmikuks osutusid kaitserajatised Hispaanias Pamplonas, mis on ühed Euroopa kõige paremini säilinud bastionitest ja kantsidest.

Auhindu toetatakse ELi kultuuri-programmist, mille raames on alates 2007. aastast kultuuripärandi projektide kaasrahastamiseks eraldatud 30 miljonit eurot. Järgmise aasta auhindadele kandideerimiseks vajalike avalduste esitamise tähtaeg on 1. oktoober 2012.

EELARVEPOLIITIKA JA MAJANDUSREFORME KÄSITLEVAD SOOVITUSED AVALDATI LIIKMESRIIKIDELE

Euroopa Komisjon võttis 30. mail vastu eelarvemeetmeid ja majandusreforme käsitlevate soovitude paketi, mille eesmärk on parandada finantsstabiilsust, hoogustada majanduskasvu ja luua uusi töökohti kõikjal Euroopa Liidus. Eesti puhul leiab komisjon, et hoolimata märkimisväärsest eelarveülejärgist ja tööpuuduse vähenemisest pea poole võrra näivad reformipingutused olevat ebapiisavad, eeskätt võttes arvesse tööturul, teatavates haridusvaldkondades ja energeetikasektoris valitsevate probleemide ulatust. ■

(Allikas: Euroopa Komisjoni esindus Eestis)
Loe lähemalt Koda kodulehelt
www.koda.ee/uudised/euroopa-uudised-2.

JÄRGMISE

FINANTSRAAMISTIKU PEHMEMAST POOLEST

REET TEDER

Kaubanduskoja esindaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees

Euroopa Liidu (EL) finantsraamistikust määratakse kindlaks ELi kulutuste maksimumsummad (ülemmäärad) tervikuna ja põhiliste kulukategooriate (rubriikide) kaupa. Teatajas olen juba tutvustanud Euroopa Komisjoni (EK) plaane ühise põllumajanduspoliitika, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Ühendamise rahastu kohta. Järgnevalt käsitlen kokkuvõtlikult järgmise finantsperioodi n-ö pehmetele valdkondadele planeeritavat. Kui läheb nii nagu soovib EK, siis:

- **Teaduspoliitika**

Peamise teadus- ja arendustegevuse ühise strateegilise raamistiku (mille nimetus on Horizon 2020) loomine. See tähendab, et praegused teadus- ja innovatsioonivahendid (7. raamprogramm, konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogramm ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut) koondatakse kokku. Programmis Horizon 2020 osaleb ka Euroopa Tehnoloogiainstituut, mis mängib päris olulist rolli.

Komisjon teeb ettepaneku eraldada 80 miljardit eurot perioodil 2014–2020 teadusuuringute ja innovatsiooni ühise strateegilise raamistiku arendamiseks. Neid vahendeid

täiendab oluline toetus struktuurifondidest (60 miljardit eurot perioodil 2007–2013).

- **Keskkonna- ja kliimameetmed**

EK kavatseb suurendada kliimavaldkonna kulutuste osakaalu vähemalt 20 %-le, millesse lisanduvad panused eri poliitikavaldkondadest, kus tuleb läbi viia mõjuhindamine. Komisjon teeb ettepaneku eraldada perioodil 2014–2020 3,2 miljardit eurot LIFE+ programmile (0,8 miljardit eurot kliimale ja 2,4 miljardit eurot keskkonnale).

- **Haridus ja koolitus**

Uus haridusprogramm „Euroopa haridus“ hõlmab kolme prioriteeti. Esiteks toetab see piiriülest, õppimisega seotud liikuvust. Liikuvuse kohta kehivad ranged kvaliteeditingimused ja keskendutakse peamistele poliitilistele eesmärkidele. Teiseks edendab see koostööd haridusasutuste ja ettevõtete vahel, et soodustada hariduse moderniseerimist, innovatsiooni ja ettevõtlust. Kolmandaks toetab see poliitika-meetmeid töendite kogumiseks haridusinvesteeringute tõhususe kohta. Komisjon paneb ette eraldada 15,2 miljardit

eurot haridusele ja koolitusele. Neid vahendeid täiendab oluline toetus struktuurifondidest (72,5 miljardit eurot perioodil 2007–2013).

- **Ränne ja siseküsimumused**

Komisjon paneb ette jätta alles kaks programmi: rände- ja varjupaigafond ning sisejulgeoleku fond. Mõlemal fondil oleks välismõõde ja nendega tagataks rahastamise järjepidevus alates EList kuni kolmandate riikideni. Samuti näeb komisjon ette liikuda iga-aastaselt programmi- de kavandamiselt mitmeaastase kavandamise poole. Komisjon teeb ettepaneku eraldada 8,2 miljardit eurot perioodil 2014–2020 siseküsimumustele.

- **Laienemine, naabrus ja välissuhted**

Selles on mitmeid olulisi muudatusi võrreldes praeguse perioodiga:

- tehakse ettepanek võtta laienemisstrateegia rahastamise sambana kasutusele üks ühinemiselne koondvahend, mis hõlmab sisepoliitika ja teemavaldkondade kõiki mõõtmeid;
- Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist saab rahastamisvahend, mille kaudu

suunatakse kõik ELi peamised toetused naaberriikidesse.

See toetab Euroopa naabruspoliitikat ja kahepoolseid partnerlusi (sealhulgas kahepoolseid assotsieerimislepinguid). Peale Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi saavad partnerriigid toetusi ka teiste vahendite kaudu. Nähakse ette ka üleaaafrikaline vahend, mille abil rakendada Aafrikat käsitlevat Euroopa ühist strateegiat. Komisjon teeb ettepaneku eraldada 70 miljardit eurot perioodil 2014–2020 traditsioonilistele välispoliitika vahenditele. Seda täiendavad eraldised mitmeaastase finantsraamistiku ja eelarvevahenditest Euroopa Arengufondile (29 miljardit eurot).

Kõik eelnev sisaldus EK ettepanekus järgmise finantsraamistiku kohta. Lissaboni lepingu kohaselt kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik määrusega, mille võtab ühehäälselt vastu nõukogu, olles saanud nõusoleku Euroopa Parlamendilt (kes kiidab heaks või lükkab tagasi kogu paketi, muudatusi ei tee). Kas ja kui palju Nõukogus läbirääkimiste tulemusena siintoodud summad muutuda (väheneda) võivad, on praegu veel teadmata. ■

VÕIMALUS SAADA EKSPORDISPETSIALISTIKS

JA SEEJÄREL EKSPORDIJUHIKS

RÜNNO LUMISTE

Tallinna Tehnikaülikooli
Majandusteaduskonna dotsent

TIIT ELENURM

Estonian Business Schooli
Ettevõtluse õpetooli juhataja

ANNE REINO

Tartu Ülikooli ettevõtluse ning teh-
noloogia juhtimise programmijuht

Väliskaubandus kui strateegiline osa Eesti majandusest

Märkimisväärne osa Eesti ettevõtete toodangust läheb ekspordiks teistesse riikidesse. Suures plaanis on selleks mitmeid loomulikke põhjuseid. Eesti enda turg on väike, rahvas mitte kõige jõukam Euroopas ning konkurendid trügivad ka Eesti turule. Koos üleilmastumisega on tulnud või tulemas Eesti turule suured ülemaailmsed rõivamüügiketid, mööblitootmise ja -müügiketid ning mitmed teised ettevõtted, keda iseloomustab globaalne haare. Teisest küljest on kasvanud ja muutunud Eesti eksport. Eesti ekspordil on mitu nägu ja toimimismeetodit. Kogu lähikäik ja esmajoones Balti riike varustavad tehased on näiteks üks selline ettevõtte tüüp. Välismaistele partneritele allhanget valmistav ettevõtte on teine ärimudel. Edukamad ettevõtted nagu Harju Elekter ja Balti Laevaremonditehas on kontsernid, kes tegutsevad oma nime all tugevalt Läänemere piirkonnas ja kaugemalgi. Uueks trendiks on internetipõhiseid teenuseid arendavad ettevõtted, millel on juba algusest peale globaalne haare. Meetodeid ja turgid on mitmeid, kuid ühiseks nimetajaks on kindlasti see, et välisurgudel tegutsemise on

Eesti ettevõtted panustanud märkimisväärse hulga ressursse.

Kui jätta välja üksikud marginaalsed erandid, on Eesti ettevõtete ekspordipotentsiaal loodud viimase ligikaudu kahekümne aasta jooksul. Sellele aitavad kaasa nii soodne geograafiline asend, mis soodustas läbikäimist kui ka Põhja- ja Lääne-Euroopa suur majanduskasv viimastel kümnenditel. Tänapäeval maailm on aga kiiresti muutumas. Uued tulijad arenevate regioonide näol (Brasiilia, Venemaa, India, Hiina), uued tehnoloogiad, uued logistikaskeemid ja teised tegurid toovad nii uusi võimalusi kui probleeme. Selleks, et paremini hakata saama, on ilmselt ka suurem vajadus spetsialistide järele, kes suudaksid ühelt poolt luua sidemeid välismaiste klientidega ja teiselt poolt tuua väljastpoolt ettevõttesse innovaatilisi sõnumeid, milline peab uus välisurgudel edu toov kaup olema, mida mujal oodatakse või isegi veel ei osata oodata.

Ekspordijuhtide koolitus

Ekspordi arendamist peavad oluliseks kõik Eesti riigivõimu institutsioonid. Oma programmid, arengukavad jt tegevused on nii Välisministeeriumil, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil, EASil, Arengufondil kui ka Kre-

dexil. Väliskaubanduse areng on alati olnud üks Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevussuundasid. Kaubanduskoja eelmise juhi Siim Raie mõne aasta tagune initsiatiiv oli ka impulsiks, miks riik investeeris ekspordijuhtimise mooduli (ligikaudu poole aasta õppekoormus) loomisse. Läbi SA Archimedes investeeriti Euroopa Sotsiaalfondi raha ühtse mooduli väljaarendamiseks kolmes ülikoolis. Lisaks traditsioonilisele koolitamisele ja kaasuste lahendamisele ülikooli enda inimeste poolt, näeb moodul ette ka tugeva praktikute panuse lisamist. Praktiline osa tähendab nii ettevõtluses töötavate spetsialistide kaasamist õppetöösse kui ka üliõpilaste ja õppejõudude praktiseerimist ettevõtetes, auditooriumist ja ülikoolist väljapoole vaatamist ja reaalses tegevuses õppimist. Õppemooduliga on seotud tugevad professionaalid nii Eestist, Soomest, Saksamaalt kui Hiinast.

Hea oleks ka, kui ekspordi õppima astuv üliõpilane laiendaks oma silmaringi Erasmuse programmi abil mõnes teises Euroopa riigis. Ka keskaegses Hansaliidus pidi sell oskuste omandamiseks töötama erinevates linnades mitme meistri käe all. Eestil on avatud majandus ja eksport on meie aken mitte ainult Euroopasse vaid kogu maailma. ■

EKSPORTI SAAB ÕPPIMA TULLA:

- Estonian Business Schooli magistriõppesse MA või MBA õppekavasse, valides ekspordijuhtimise spetsialiseerumissuuna.

Lisainfo:

Triin Sillaots

Tel: 665 1320

E-post: triin.sillaots@ebs.ee

Veeb: www.ebs.ee/ee/magistriope-2/rahvusvaheline-arjuh-timine-ma/ekspordijuhtimine/

- Tallinna Tehnikaülikooli Majandusteaduskonda Ettevõtte ja ekspordi juhtimise (pea) erialale.

Lisainfo:

Õppekonsultant

Annela Mets

E-post:

annela.mets@tseba.ttu.ee

Veeb: www.ttu.ee/majandusteaduskond/ekspordijuht

- Tartu Ülikooli Majandusteaduskonda ettevõtluse ja tehnoloogia juhtimise magistrivõttesse.

Lisainfo:

Anne Reino

E-post: anne.reino@ut.ee

EESTI ROBOTID TEEVAD ILMA ONLINE RIIDETURUL

Artikli originaal ilmus
15. aprillil 2012 ajakirjas
FASHIONMAG

Moesõpradel on nüüd veel üks põhjus kaubanduskeskused veebipoodide vastu vahetada: Eesti firma Fits.me on leidnud võimaluse proovida uusi riideid selga arvutiekraani tagant lahkumata.

Tehnoloogia on juba köitnud maailma suurima online rõivapoe Otto, meeste luksusbrändi Ermenegildo Zegna ning USA jaemüüja Park & Bondi huvi.

Fits.me plaan on lõpetada kujud muutuva robotmannekeenide abil riidesuuruste äraarvamismäng ning päästa veebipoed hunnikutest tagastatud kaubast.

Tehnoloogia on leiutatud Tartu ja Tallinna Tehnikaülikooli abiga.

„Kui ma tahtsin mõni aasta tagasi veebist riideid osta, võttis mul väga kaua aega, enne kui aru sain, et Timberlandis on mu suurus S, Lacoste'is ja Levi'is M, aga Abercrombie ja Fitchi kaubamärkide puhul XXL,“ ütles Fits.me kaasasutaja Heikki Haldre.

„Meie robotid ja virtuaalse proovikabiini tehnoloogia on lahendanud riietega kauplevate veebipoodide suurima vajakajäämise – riietusruumi puudumise,“ lisas Haldre.

Eesti ülikoolides loodud tehnoloogia võimaldab *online*-poodlejal sisestada oma mõõdud ning kohe näha, kui ümber oleks nende seljas number S või kui suur number XXL.

Seda võimaldab Fits.me andmebaas, mis testib rõivaesemeid kujudmuutval robotmannekeenil, et kaardistada konkreetse brändi istuvus erinevate mõõtudega inimestel. Robotid suudavad võtta umbes 100 000 erinevat kehakuju, kuigi rõivaäris on hetkel kasutusel ainult 2000.

Tehnoloogia on juba köitnud maailma suurima online rõivapoe Otto, meeste luksusbrändi Ermenegildo Zegna ning USA jaemüüja Park & Bondi huvi.

Fits.me sõnul on nende uuringud näidanud, et rõivatootjad, kes nende tehnoloogiat kasutanud, on täheldanud keskmiselt 57% töusu müügis – ning 35% langust tagastatud kaubast.

Edukas ärimudel

Haldre sõnul on moetööstuse jaemüügis toimunud suured muutused ning uuringud ennustasid, et müügi liikumine veebi võib tähendada iga neljanda ostutäna poe sulgemist vähem kui kaheksa aasta jooksul.

„Kui aastal 2000 osteti arenenud riikides kõigest riietest ainult kaks protsenti veebist, siis praegu on see turuosa 10-13% ning usutakse veel töusu kuni 35%-ni aastaks 2020,“ ütles Haldre rahvusvaheliste uuringutele viidates.

Fits.me lansseeris tehnoloogia 2011. aasta alguses ning rõivatööstus hüppas kiirelt rongile.

Moeajakiri Vogue nimetas firma oma *online* moe top 100 listis üheks 2012. aasta digitaalse moemaailma kõige mõjukamaks nimeks.

„Fits.me on suurepärase näide pöörutavalt edukast ärimudelist, kasutades interneti ja parimat kättetoimetamise teenust, et viia inimesteni riided, mida nad tahavad, kiirelt,“ ütles oma hiljutise külastuse ajal Tallinnasse Suurbritannia Euroopa minister David Lidington. ■

UNISTUSED ELLU! —

ETTEVÕTTED NOORTE
ETTEVÕTLIKKUSE TOEKS

Eesti Energia poolt ellu kutsutud ENTRUM on väga hea noortele suunatud algatus. Häid asju, mis samuti toetavad Eesti noorte ettevõtliku hoiaku kujunemist, teevad ka paljud teised ettevõtted ja organisatsioonid.

MERLE TIIGISOON

Ettevõtlusõppe
projektijuht

Oleme neid kutsunud ühinema Unistused ellu! võrgustikuga, et ühiselt veelgi rohkem ära teha ja omavahel infot jagada. Unistused ellu! võrgustikuga hetkel liitunud ettevõtted ja organisatsioonid:

A. Le Coq AS

Advokaadibüroo SORAINEN

Bank DNB A/S Eesti filiaal

BDA Consulting OÜ

BIT AS

Briti Nõukogu

City Motors AS

Coca-Cola HBC Eesti AS

CWT Estonia AS

Eesti Energia AS

Eesti Infotehnoloogia ja
Telekommunikatsiooni Liit

Enics Eesti AS

G4S Eesti AS

GKR Invest OÜ

Harju Ettevõtlus- ja
Arenduskeskus SA

Ida-Viru Ettevõtluskeskus

Jõhvi kontserdimaja

Just Mind MTÜ

Merit Tarkvara AS

Microsoft Eesti

Petrone Print OÜ

Pohlad MTÜ

Põltsamaa Felix AS

Premadesign OÜ

Raamist Väljas OÜ

Rahva Raamat AS

Realister OÜ

Sampo Pank

(Danske Bank A/S Eesti filiaal)

SEB Pank AS

Selver AS

Silberauto AS

Swedbank AS

Tallinna Teaduspark

Tehnopool SA

Tallinna Vesi AS

Tartu Ärinõuandla SA

Tasku Keskus AS

Technopolis Ülemiste AS

UNICEF Eesti Rahvuskomitee

Viljandimaa

Loomeinkubaatorid SA

Zone Media OÜ ■

**Unistused
ellu!**

Nende ettevõtete ja organisatsioonide headest algatustest ja toetustegevustest lastele ja noortele saad lugeda meie kodulehelt www.unistusedellu.ee.

ISIKLIK EESKUJU JA KOOSTÖÖ

ON NOORTE ETTEVÕTLIKKUSE
ARENDAmise ALUSEKS

3. mail lõppes piduliku auhinnagalaga Eesti Energia noorte ettevõtlikkuse arenguprogrammi ENTRUM Lõuna-Eesti hooaeg.

DARJA SAAR

Sihtasutuse Entrum
tegevjuht

Kuigi täismahuliste kokkuvõtete tegemine on veel ees, võib pärast kahte tegutsemisaastat täie kindlusega väita, et kõige paremini aitavad noortes ettevõtlikku eluhoiakut kujundada täiskasvanute isiklik eeskujud ja kõigi huvitatud osapoolte tihe koostöö.

ENTRUM Ida-Virumaa ja Lõuna-Eesti programmide edu taga seisavad ligi 200 erineva organisatsiooni ja erasiku jõupingutused ning siiras usk, et Eesti elu areneb tänu inimestele, kes julgevad algatada ning suudavad oma ideed teoks teha. Ettevõtlikku meelelaadi tuleb aga juurutada juba maast madalast ning ENTRUM kogemus näitab, et kõige rohkem mõju avaldab noortele just isiklik positiivne eeskujud. Eeskujudeks on ENTRUM programmis nii külalishmentorid, kes toetavad noori nende esimese algatuse elluviimisel, inspiratsioonikõnelejad, kes jagavad noortega oma eduluga kui ka ettevõtjad, kes kutsuvad noori oma ettevõtete köögipoollega tutvuma.

ENTRUM Lõuna-Eesti finalistide tagasisidest selgus, et kõige enam väärtustavad noored ENTRUMist saadud suhtevõrgustikku ehk võimalust väljuda oma tavapära-

sest kool-kodu-kool rutiinist ja suhelda kiiret arenemisvõimalust ja kasvu pakkuvasse keskkonda.

Ettevõtlikku meelelaadi tuleb aga juurutada juba maast madalast ning ENTRUM kogemus näitab, et kõige rohkem mõju avaldab noortele just isiklik positiivne eeskujud.

ENTRUMi kaht tegutsemisaastat kokku võttes võib julgelt öelda, et Eesti noored on valmis parema tuleviku nimelt tegutsema. Selleks aga, et järelkasvu hoiakud ja oskused vastaksid Eesti majanduse vajadustele, peame me noorte arengut positiivse eeskujud ja suunavate nõuannetega toetama. Praktiline võimalus selleks avaneb juba tuleval sügisel, kui stardib ENTRUM Lääne-Eesti 2012/2013 hooaeg. ■

ENTRUM

Vaata infot ENTRUM külalishmentoriks saamise kohta lk 2.

SOTSIAALSE ETTEVÕTTE MÕISTE EESTIS

Hoolimata eksitava kõlaga juriidilisest nimetusest „mittetulundusühing“ on Eesti kodanikuühendused oma sotsiaalsete eesmärkide nimel ettevõtluse printsiipe rakendades tulu teeninud juba 1990. aastate algusest. Selle tegevuse eri aspekte on kirjeldatud näiteks järgmiste nimedega: „omatulu teenimine“, „ettevõtlustulu teenimine“, „avalike teenuste delegeerimine“ ja muidugi „sotsiaalne ettevõtlus“. Sotsiaalse ettevõtluse valdkonna arendamisega just selle nime all on alates 2005. aastast tegelenud Heateo Sihtasutus, olles nii mõiste maaletooja ja propageerija kui ka mitme sotsiaalse ettevõtja kaaskäivitaja.

Sotsiaalsete ettevõtete jaoks on oluline tegutseda sihivõrd oma põhikirjalise eesmärgi nimel, sealjuures eesmärgi saavutamise määra regulaarselt hinnates.

Üheks hetkeks olid sotsiaalse ettevõtluse valdkonna arendamise vajadused kasvanud laiemaks Heateo Sihtasutuse strateegilisest fookusest, milleks on suure ühiskondliku mõjuga algatuste toetamine strateegilise filantroopia kaudu. Sotsiaalse ettevõtluse edasiseks kiireks ja tugevaks arenguks oli tarvis eraldi kodanikualgatust. Pärast pikka eeltööd ja hoolikat ettevalmistust asutati 11. aprillil 2012 sotsiaalsetele ettevõtetele mõeldud liikmes- ja eestkostekorraldus MTÜ Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik, mille eesmärk on suurendada sotsiaalsete ettevõtete arvu, suutlikkust ja mõju ning väärtustada valdkonda tervikuna Eesti ühiskonnas.

Võrgustikku luues arutati muude oluliste teemade hulgas, kuidas võiks Eestis sotsiaalse ettevõtte mõistet lahti mõtestada. Järgnevas kokkuvõttes on lühidalt välja toodud võrgustiku asutava kogu konsensuslikud seisukohad seoses sotsiaalsete ettevõtete eesmärgi, tegevusvaldkondade, ühiskondliku mõju, omandipõhimõtete ja tulu teenimise viisi ning avalike teenuste osutamiseiga.

Sotsiaalse ettevõtte eesmärk ja valdkond

Sotsiaalse ettevõtte põhikirjaline eesmärk võib olla ükskõik millise ühiskondliku hüve loomine. Selle eesmärgi sõnastus põhikirjas peab olema väga konkreetne, kirjeldades täpselt sotsiaalse ettevõtte ühiskondlikku mõju. Sotsiaalne ettevõtte võib tegutseda ükskõik millises valdkonnas.

Ühiskondlik mõju

Sotsiaalsete ettevõtete jaoks on oluline tegutseda sihivõrd oma põhikirjalise eesmärgi nimel, sealjuures eesmärgi saavutamise määra regulaarselt hinnates. Üldiselt peaks sotsiaalsete ettevõtete ühiskondliku mõju hindamine ja hindamistulemuste teavitamine olema vabatahtlik ja põhinema heal taval. Kohustuslik peaks ühiskondliku mõju hindamine ja sellest teavitamine olema sotsiaalsetele ettevõtetele, kes saavad läbi toetusmehhanismide mingeid hüvesid või on võrgustiku liikmed. Enne mõju hindamise kohustuslikuks muutmist peab olema loodud selleks lihtne ja kulutõhus lahendus.

AGNE TAMM

Heateo Sihtasutus,
MTÜ Sotsiaalsete Ettevõtete
Võrgustik koostööpartner

Sotsiaalsetel ettevõtetel endil puuduvad ressursid hindamismetoodika loomiseks ja kallite hindamiste läbiviimiseks. Tegemist saab olema samm-sammulise koosõppimise protsessiga.

Sotsiaalse ettevõtte omanik

Paljud argumendid toetavad seda, et sotsiaalse ettevõtte asutaja peaks olema ka loodud organisatsiooni omanik. See võib aidata motiveerituse tagamise ja vastutuse andmisega, samuti võib nii olla lihtsam leida finantseerimist. Samas on siin vähemalt üks suur laheline küsimus – kuidas välistada võimalus, et algataja kasutab sotsiaalset ettevõtet peamiselt oma kasu saamise eesmärgil ja saab ebaõiglaselt osa sotsiaalsete ettevõtete heast mainest ning neile mõeldud hüvedest? Võib-olla on motiveeritust, vastutust ja finantseerimist võimalik tagada ka muudel viisidel kui omandisuhte kaudu. Selle teema eri tahud vajavad veel arutamist. Ka juhul, kui asutaja on ühtlasi omanik, peaks olema aruandekohustus suunatud ühiskonnale laiemalt.

Ettevõtlustulu teenimise viis

Ettevõtlustulu teenimise viis ei pea olema seotud sotsiaalse ettevõtte põhikirjalise eesmärgiga, aga tulu ülejäägi paigutamine peab olema põhikirjalise eesmärgiga seotud. Sellega seotud riskid on maandatud teiste põhimõtetega (selgelt sõnastatud ühiskonnale suunatud põhikirjaline eesmärk, mõju hindamine).

Ettevõtlustulu teenimise viisi ühiskonnale kahjulikkuse määr

Seadusandluses on valdkondade välistusi teha väga keeruline, sest hinnang kahjulikkusele sõltub hinnangu andja isiklikest väärtustest ja „kahjulikes valdkondades“ võib leida ka loovaid positiivseid erandeid. Lisaks oleks iga üksiku sotsiaalse ettevõtte ühiskonnale kahjulikkuse hindamine väga ressursimahukas protsess. Üldiselt peaks seda reguleerima hea tava. Nende hulgas, kes astuvad võrgustiku liikmeteks või saavad osa tootusmehhanismide hüvedest, peab olema ühiskonnale kahju tekitamine välistatud. Neid organisatsioone on võimalik hinnata juhtum-juhtumi haaval. Tõenäoliselt tuleb vaieldavaid juhtumeid ette väga vähe. Nendega tegelemiseks pole tarvis luua eelnevalt suurt süsteemi.

Avalike teenuste osutamine

Riik võib olla teenuse ostja nagu iga teinegi. Seega võib avaliku teenuse pakkumine olla sotsiaalsele ettevõttele kas ainsaks tuluallikaks või üheks mitmete seas. Avaliku sektoriga koostöös seoses on ka mitmeid riske (korruptsioonioht, mõju sotsiaalse ettevõtte otsustele) ja lahtiseid küsimusi (kas riik võib olla sotsiaalse ettevõtte osaline või täielik omanik), mida tuleb arutada peamiselt juriidika vaatenurgast. ■

EESTI UUENDUSMEELNE DISAIN

WORLD DESIGN CAPITAL HELSINGIS

2012. aastal kannab põhjanaabrite pealinn auväärset maailma disainipealinna tiitlit. Selle aasta jooksul on Helsingi metropol, kus toimumas lugematul hulgal erinevaid disainiga seotud sündmusi ning üritusi. Linnakodanikule ja turistidele on see huvitav, kuid programmis osalejailt nõuab nii nutikust, läbimõeldud kontseptsiooni kui palju tööd, et mahukas programmis silma paista. Maikuu alguses tutvustati Helsingis ka Eesti uuendusmeelset disaini.

PIRET POTISEPP
Innovatsioonikeskus
InnoEurope

Foto: OÖ Fotopank

Installatsioon „ÖÖ: Was it a dream?“

World Design Capital Helsinki 2012 programmi raames esitlesid ühisel installatsiooni „ÖÖ: Was it a dream?“ oma loomingut kontseptuaalne moedisainer Marit Illison, interaktiivsete tekstiilide looja KOI, keskkonnasäästliku linnamööbli tootja Extery OÜ ning unikaalne väikefirma Haru. Lisaks eksponeeris ettevõtmine põhjamaise disaini omapära läbi Soome, Rootsi, Taani ja Islandi disainerite loomingut. Peale uude disaini väljapaneku

leidsid aset ka loengud, kus väikeettevõtete julgustasid globaalselt mõtleva ja tegutsema mainekad oma ala tipptegijad – nende seas kultusajakirja Wallpaper toimetaja ja kuraator Henrietta Thompson ja paljud teised. Installatsioon kulmineerus teistkordsel kulinaariaöööl „ÖökÖök“. Arterritory.com nimetas ÖÖ selle aasta World Design Capital Helsinki 2012 üheks mainekamaks ürituseks, kus saavad kokku erinevate erialade visionäärid Põhjamaadest, kelle sooviks on läbi innovatsiooni meie eksistentsi paremaks muuta.

Disaineri töö on disainida ja luua, turundajate eesmärk need vaatajate ja vajalike kontaktideni tuua.

„Üksikutel (ja algavatel) disaineritel on väga raske iseseisvalt võõrturgudel sooloetteasteid korraldada. Disaineri töö on disainida ja luua, turundajate eesmärk need vaatajate ja vajalike kontaktideni tuua. Ühisinstallatsioonides on alati rohkem jõudu ja energiat, et kaugemale ja rohkemate inimesteni jõuda ning seega ka efektiivsmaid turundusvõimalusi tekitada,” selgitab Merilyn Kesküla, idee autor ja kuraator. Merilyn, mitmete disainiprojektide juht ja brändi konsultant teab, mida on võimalik selliste üritustega saavutada – ÖÖ installatsiooni on ta korraldanud alates 2010.aastast. Esimene neist toimus 2010. aasta sügisel Londoni Disainifestivalil, kus festivali korraldajad valisid galerii esimese kolme „Must see” näituse sekka. Samal aastal osales galerii Stockholmis Global Entrepreneurship Weekil ning 2011. aastal Tallinnas.

Väikeettevõttele on ühisest väljapanekust palju tulu

Tekstiilidisainer ning ettevõtete KO! asutaja Kärt Ojavee sõnul on sellistest ettevõtmistest palju nii otsest kui kaudset kasu. „Installatsioonil „ÖÖ: Was it a dream?” on oma töödega üks paljudest disaineritest, kes tutvustasid Põhja-maade noori disainereid. Moodustasime koos ühtse terviku.

Ma ei saa veel hinnata ürituse tulemuslikkust ning tähtsust oma ettevõtte edasises arengus ja võimalikus ekspordis näiteks Soome, aga algus on igatahes tehtud ja edasine sõltub juba oma aktiivsusest ning võimalustest,” tõdes Kärt. Ta lisas: „Sellistel ühistel installatsioonidel on kindlasti omad eelised. Need annavad võimaluse oma brändi ja töid tutvustada tugevama sõnumiga.” Ettevõtjana oleks Kärdil alati võimalik korraldada oma brändi promoüritusi või näitusi ise, kuid väikefirma jaoks võib osutuda sellise ürituse eelarve liialt suureks ning tuua kaasa suuri riske. Seega, kui on olemas ühine idee, on koos kasulik ja lihtsam, võtab Kärt plussid lähidalt kokku. „Ülilooline on kontaktide võrgustik ja ürituse programm. Väga tähtsaks pean sealhulgas reaalseid kohtumisi võimalike klientide (olgu need kohalikud disainipoed, sisearhitektid vms) ja pressiga. ÖÖ projekt esindab just neid tegevusi ja väärtusi. Loodetavasti kogub „ÖÖ: Was it a dream?” tuure ning on varsti teatud ja oodatud platvorm erinevates Euroopa linnades kui mujalgi,” on Kärt Ojavee lootusrikas. ■

Lisainfot leiab kodulehelt
www.oowasitadream.com.

PÄRNUS PEETI 16. KORDA

KAUBANDUSKOJA TENNISeturniiri

Laupäeval, 2. juunil toimus Pärnus järjekorras juba 16. traditsiooniline Kaubanduskoja Tenniseturniir. Äärmiselt kiuslikust suveilmast hoolimata tuli Pärnu Keslinna Tenniseväljakutele kokku viimaste aastate rekordarv (42) Kaubanduskoja liikmesettevõtete tennisehuvilisi esindajaid, et pidada maha korralikud tenniselahingud.

Võistlus viidi läbi juba traditsiooniks saanud „iga mehe paarimängu” süsteemis, paarid loositi kohapeal (tugevusgruppid moodustati eelregistreerunud mängijate seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tenniseliidu eksperdi ja harrastusliigade korraldaja Toomas Kuuma poolt). Selline turniirisüsteem toob endaga kaasa rohkem põnevust ja vähem etteaimatavust. Sajusest ilmast tingitud mängupauside tõttu otsustas võistluse peakohtunik, et seekord lohuturniiri ei toimu ning poolfinaalid ning finaalmäng viidi üle sisetingimustesse. Jaheda ning vihmade ilma vastukaaluks muutusid mängijad ja mängud väga tuliseks. Põnevus kulmineerus finaalmängudes, mis olid väga tasavägised ja pingelised – lausa punkt punktis kinni. Nii finaalis kui 3.-4. koha mängus said kokku väga võrdsed paarid ja viimse minutini püsis õhus põnevus. Pealtvaatajate, kaaselajate ja võistlejate meeleolu ega sportlikku vaimu kehvi ilm ei murdnud ega muserdanud. Raske nii korraldusliku poole pealt, ja seda eelkõige ilma tõttu, kui ka mängude koha pealt, keegi ei andnud niisama alla, vaid võideldi lõpuni.

Turniiripäev oli eelmainitud asjaolude tõttu pikk ja väsitav, kestes hilisõhtuni, kuid seda magusam oli tasu selle eest.

Põnevust täis finaalmängud

Turniiri ja Kaubanduskoja rändkarika võitjateks tulid seekord Aare Udras (Harju KEK AS) ja Rando Lainvee (Atoy Automotive Estonia OÜ), kes finaalkohtumises alistasid tulemusena 7/6 paari Arnold Kannike (OÜ Elpa I.E.) ja Toomas Põld (Eesti Energia Kaeandused AS). Kolmanda koha saavutasid Lyane Lind (Wendre AS) ja Peeter Poom (Signiti AS), kes alistasid neljandaks tulnud paari Sirli Laur (Estonia Medical Spa Hotel)/Kaimar Mölder (Agenda Pro OÜ) samuti tulemusena 7/6.

Lisaks paljudele teistele auhindadele said võitjad Estonian Airi vautšerid lendamiseks vabalt valitud sihtkohta.

Kaubanduskoda ootab kõiki oma liikmesettevõtete esindajaid aasta pärast taas Pärnusse, seekord siis juba järjekorras 17. korda, et pidada maha jälle üks sportlik ja meeleolukas Kaubanduskoja Tenniseturniir.

Eriline tänu Kaubanduskoja tenniseturniiri toetajatele: Estonian Air, Saku Õlletehas, Firmakink, Dermoshop, Estonia Medical Spa Hotel, Silberauto, Taktikalise Laskmise Keskus, Strand SPA & Konferentsihotell, Öoklubi Sugar. ■

Vaata ka tenniseturniiri fotogaleriid leheküljel 23.

MALTA — VÄRAV PÕHJA-AAFRIKASSE

Malta on väike saareriik, mille pindala on kõigest 316 km² ning seal elab 417 000 inimest. Oma väiksusest hoolimata on Malta igati tubli Euroopa Liidu liige (tööpuudus kõigest 6,8% ning inflatsioon 2,4%), kes on ühinenud eurotsooniga ning tuntud oma soodsa majanduskeskkonna poolest.

Kaubanduskoda võõrustas 31. maist 1. juunini Malta president dr George Abelat saatvat äridelegatsiooni, kuhu kuulusid Malta Enterprise, Malta kaubanduskoja ning AirMalta esindajad.

Visiidi jooksul korraldasime erinevaid külastusi, mille käigus said Malta kolleegid hea ülevaate meie erinevatest sektoritest (IT, logistika, energia, turism, investeeritud). Lisaks toimus 31. mail Kaubanduskojas Malta-Eesti Ärifoorum, millest võttis osa ka Malta president. Samuti allkirjastati Eesti ja Malta Kaubanduskodade vaheline koostööleping.

Visiit andis mõlemale poolele rohkem teadmisi üksteisest ning koostumiste käigus tekkis nii mõnigi koostöömõte.

Nii nagu teame meie Maltat parimal juhul turismisihtkohana, olid meie külalistele väga suureks üllatuseks Eesti IT-lahendused, logistika, energia ning *start-up* sektori arengud.

Kindlasti ei ole ka paljud Eesti ettevõtjad osanud mõelda sellele, et kasutada ära Malta häid suhteid Põhja-Aafrika ja Araabia maadega. Läbi Malta partnerite on võimalik sealsete kultuuridega oluliselt

EVA MARAN
Teenuste osakonna
projektijuht

kergemini suhelda, sest Malta on aastakümneid nendega suhteid arendanud ning tunneb samas hästi ka Euroopa kultuure.

Toimunud visiit andis tõestust sellest, et alati tasub ka esmapilgul mitte nii suure potentsiaaliga võimalusi uurida. Malta ja Eesti koostöö kasuks räägib meie riikide sarnasus, mis muudab üksteisemõistmise, vaatamata distantsile, oluliselt lihtsamaks. Mõlemal riigil on üksteisele pakkuda kompetentsust oma geograafilises piirkonnas, mis võimaldab ettevõtetel seni võõras regioonis sujuvamalt tegutseda. Avastagem neid võimalusi! ■

Pildil: Kaubanduskoja juhatuse esimees Toomas Luman, Malta president dr George Abela ja Malta kaubanduskoja juhatuse liige John Huber.

Läbi Malta partnerite on võimalik sealsete kultuuridega oluliselt kergemini suhelda, sest Malta on aastakümneid nendega suhteid arendanud ning tunneb samas hästi ka Euroopa kultuure.

EI SAA ME LÄBI LÄTITA

EVA MARAN
Teenuste osakonna
projektijuht

Eesti on ikka vaadanud üles Põhjamaade poole ja tahtnud sinna klubisse kuuluda. Kuigi meil on veel samme astuda, oleme suure sarnasuse nendega saavutanud.

Selle taustal ajame küll lõuna-naabritega tihedalt asju, aga tõenäoliselt mitte nii suure pühendumusega, kui näiteks Soome ja Rootsi puhul. Samas on Eesti ja Läti üksteise ühed peamised kaubanduspartnerid, Eesti suuruselt teine investor Lätis jne. Ometi jääb midagi nagu puudu, ei ole seda heanaaberlikku küünarnuki-tunnet.

Juuni alguses toimunud Vabariigi Presidendi riigivisiit Lätti oli samm edasi üksteise parema mõistmise ning koostöö süvendamise poole. Naabri olulisusest annab tunnistust ka presidenti saatnud keskmisest suurem, 22liikmeline äri-delegatsioon.

Tervet visiiti läbiv mõte oli, et koostööd tuleb teha intensiivsemalt

ning valdkondi selleks on mitmeid – alates haridusest, lõpetades IT ja transpordiga (siinkohal oli sümbolne tähendus ka sellel, et delegatsioon sõitis Riiga rongiga). Meie riikidel on rohkem sarnasusi kui erinevusi ning maailma jaoks oleme me praktiliselt üks. Eestil ja Lätil on samad kriisijärgse majanduse taastamise probleemid ja õppetunnid, samad demograafilised mured, samad väljakutsed Euroopa Liidus jne. Neid partnerluses lahendades jõuaksime tõenäoliselt mõlemale kasumlikemate lahendusteni, kuid selleks on vaja tahet.

Tänaasel päeval jääb puudu üksteisemõistmisest ning mõlemad pooled eeldavad, et teavad naabrit läbi ja lõhki, kuid nii see päriselt ei ole. Eestlased küll tegutsevad

aktiivselt Lätis, kuid igapäevastes tegevustes puutuvad kokku mitmete takistustega, mis pahatihti lõppeb Läti turult eemaletõmbumisega. Eesti on aga lätlaste seas vähetuntud ettevõtluskeskkond, paljudele lõunanaabritele on tundmatud meie maksusüsteemi ja paindliku töösuhete seadusandluse eelised. Need kitsaskohad ei ole aga kaugelki ületamatud.

Kõik visiidil kõlanud mõtted vajuvad peagi unustusehõlma, kui neile ei järgne reaalseid tegusid. Selleks peab aga mõlemalt poolt leiduma aktiivsust ja tahet naabritele poolele teele vastu tulla.

Naabreid me valida ei saa, anname siis endast parima, et suhted nendega oleksid head ja kasumlikud, sest ega nad kuskile ei kao.

Presidenti saatnud Kaubanduskoja äridelegatsioon:

Jüri Raidla (Raidla, Lejins & Norcous), Taavi Hiltunen (Defendec), Kaupo Lepasepp (Advokaadibüroo Sorainen), Sandor Liive ja Karla Agan (Eesti Energia), Jaan Toots (U.S. Real Estate), Ruth Oltjer (Chemi-Pharm), Armin Karu (Olympic Entertainment Group), Rain Laane (Microsoft), Tiit Vapper (Real Systems), Kaido Simmermann (Eesti Raudtee), Alar Tamming (Tavid), Raivo Vare (Eesti Arengufond), Hele Lõhmus (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Lätis), Neinar Seli ja Ain Kaljurand (Tallinna Sadam), Ants Sild (Baltic Computer Systems), Tõnis Kaasik (AS Ecometal), Tiit Kolk (Repo Vabrikud), Andres Vainola (Empower), Mait Palts ja Eva Maran (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda). ■

Äriviisit Peterburisse

27.-29. septembril

Tallinna linnapea kutsub osalema Peterburis toimuvate Tallinna kultuuripäevade raames korraldatava äridelegatsiooni programmis

27.-29. septembril toimuvad järjekordsed Tallinna kohtumised Peterburis, seekord juba üheteistkümnendat korda. Traditsiooniliste Tallinna kohtumiste raames toimuvad Peterburis äridelegatsioonile suunatud äriseminar, kontaktkohtumised ettevõtjate vahel ja mitmekülgne kultuuri-programm.

Äridelegatsiooni on oodatud Tallinna ja Eesti ettevõtjad, kes juba omavad ärisidemeid Peterburi ettevõtjatega, soovivad neid luua või on huvitatud tutvumisest ettevõtluse arendamise võimalustega Peterburis.

Programmi raames toimub ka kahe linna ettevõtjate ühine äriseminar, kus tutvustatakse mõlema linna ettevõtluskeskkonda, kuulatakse ettekandeid ettevõtjatele huvipakkuvatel teemadel ning vaetakse ärisidemete tihendamise võimalusi. Seejärel on võimalus luua kontakte ja kohtuda Peterburi ettevõtjatega vastavalt teie poolt esitatud soovidele. Detailsem informatsioon avaldatakse lähiajal.

Osalemissoovist palume teatada:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Toidumess SISAB 2013

25.-27. veebruaril 2013 Lissabonis

SISAB PORTUGAL 2013 on rahvusvaheline toidumess, mida peetakse suurimaks iga-aastaseks Portugali toiduainetetööstusest huvitatud spetsialistide kohtumispäigaks. 2013. aastal toimuvale messile oodatakse osalema ligi 600 Portugali peamist toiduainetetööstuse ettevõtet, et anda parim ülevaade selle riigi toodetest. Mess on mõeldud ainult professionaalidele ja sisse saab eelneva registreerimise alusel.

Messikorraldajad pakuvad Eesti Kaubandus-Tööstuskoja vahendusel messi külastamiseks 25.-27. veebruariks 2013. aastal ettevalmistatud programmi alusel järgmisi pakette:

- **Pakett A maksab 800 eurot ja sisaldab:** 3-päeva pääset messile; 3 ööd majutamisega 5-tärni hotelli üheses toas; 3 lõuna- ja 2 õhtusööki. Ostes paketi enne 30.09.2012 on hinnaks 600 eurot, kuni 31.12.2012 680 eurot ja kuni 31.01.2013 720 eurot. Pakett ei sisalda lennupiletit Lissaboni ja tagasi.
- **Pakett B maksab 600 eurot ja sisaldab:** 3-päeva sissepääset messile; 3 ööd majutamisega 4-tärni hotelli üheses toas; 3 lõuna- ja 2 õhtusööki. Ostes paketi enne 30.09.2012 on hinnaks 450 eurot, kuni 31.12.2012 510 eurot ja kuni 31.01.2013 540 eurot. Pakett ei sisalda lennupiletit Lissaboni ja tagasi.

Osalemiseks palutakse täita ankeet, mille leiab Koja kodulehelt rubriigist „Koolitused ja üritused” ja mis tuleb saata e-posti aadressile kristy@koda.ee.

Lisainfo:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Olete oodatud osalema fookusseminaril

Miks investeerida Ida-Virumaa turismi just täna?

19. juunil Jõhvi Kontserdimajas

Ida-Virumaa on muutuste lävel ning nüüdsest tasub kursis olla Kirde-Eesti kiirete arengutega. 19. juunil algusega kell 10.00 Jõhvi Kontserdimajas (Pargi 40, Jõhvi) toimuval fookusseminaril tuuakse teieni piirkonna senised edulood, tutvustatakse täna veel paberil olevaid turismiobjekte, sekka ekspertide võrdlevad hinnangud nii Eesti, Soome kui ka teiste Euroopa turisminäidete põhjal.

Sõna võtavad kultuuriminister Rein Lang, kommunikatsiooniekspert Raul Rebane, WIRMA Lappeenranta Turismidivisjoni direktor Kirsti Rautio ja mitmed teised tunnustatud arvamuslimidrid ning spetsialistid.

Saame kokku Ida-Virumaal!

Osalemiseks palume registreeruda Ida-Virumaa Ettevõtluskeskuse koduleheküljel aadressil www.ivek.ee.

Lisainformatsioon:
TERJE BÜRKLAND • E-post: terje@tertur.ee • Tel: 518 4803

Hommikukohv suursaadikuga:
**Eesti suursaadik Kreekas
 (katab ka Albaaniat ja Küprost)**

Andres Talvik

19. juunil Kaubanduskojas

Teisipäeval, 19. juunil toimub kell 8.45-10.15 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordne lühiseminar sarjast „Hommikukohv suursaadikuga“. Hooaja viimasel hommikukohvil kohtub ettevõtjatega Eesti suursaadik hetkel keerulises majanduslikus olukorras olevas Kreekas. Suursaadik Andres Talviku kaetavasse piirkonda kuuluvad ka Albaania ja Küpros.

Käsitletavad teemad:

- Kreeka ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused.
- Kreeka majanduse olukord ja tulevikuperspektiivid.
- Eesti ettevõtjate võimalustest Kreeka turul.
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel.
- Kreeka kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused.
- Suhtlemine ja komplikatsioonid Kreeka ärikultuuris ja bürokraatias.

Hommikukohvi seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 7 eurot, mitteliikmele 14 eurot (hindadele lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine 15. juuniks. Kohtade arv on piiratud.

VÄLISMINISTERIUM

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT
 Tel: 604 0060
 E-post: priit@koda.ee

Registreeru nutitelefoni
 või tahvelarvuti kaudu!

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

SMART CITY OÜ

Smart City Eesti esindus pakub Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt ja lisaks veel 2 tundi tasuta nõustamist Venemaa turule sisenemise võimalustest. Pakkumine kehtib 2012. aasta lõpuni. Smart City OÜ asub Technopolis Ülemistel, Lõõtsa 2A majas ning on heaks partneriks Venemaa turule sisenemisel. Ettevõtte pakub täislahendusi turunduse, kommunikatsiooni, disaini ja strateegilise nõustamise alal.

Lisainfo:

Smart City OÜ | Eesti • Lõõtsa 2a, Tallinn

www.smartcityagency.co/et

Tel: 646 4607 • Mob: 522 9077

FINANCE PLUS OÜ

Finance Plus OÜ teenused on raamatupidamine, majandusaasta aruanded, maksu esindus, finants- ja raamatupidamisalane nõustamine ja maksunõustamine. Finance Plus omab kogemust nii Eesti kui ka rahvusvaheliste klientide teenindamisel. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt.

Lisainfo:

Finance Plus OÜ, A.H. Tammsaare tee 47, Tallinn

E-post: info@financeplus.ee • www.financeplus.ee

RADIS OÜ

Radis OÜ pakub õuemööblit, mis on sobilik nii äriettevõtetele väliskohvikute-terasside ehitamiseks ja sisustamiseks kui ka koju aiamööbliks. Meie valikus on lehtlad, pergolat, aiamööbel, aiakiiged, mänguväljakud, samuti teeme eritellimustooteid.

Lisainfo: radis.ee

Kontakt: Mauri Abner

Tel: 550 5228 • E-post: mauri@radis.ee

KIRJASTUS JUURA (ÕIGUSTEABE AS)

- 1.-30. juunini saab ette tellida väljaannet Kriminaalmenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. (ca 1200 lk).
- Ilmus iluköites Põhiseadus (40 lk).

Lisainfo: Lea Lumi

Tel: 641 8519 • E-post: juura@juura.com

www.juura.com

Lisainfo:

KAIDI TALSEN

Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

RIIGIHANKETEATED:

Tekstiil, rõivad, jalanõud

- Rootsis hangitakse voodipesu. Tähtaeg 09.07.2012. Kood 5274
- Norras hangitakse kutserõivaid. Tähtaeg 07.08.2012. Kood 5275
- Soomes hangitakse kutse- ja eritöörõivaid ning manuseid. Tähtaeg 06.09.2012. Kood 5276

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Lätis hangitakse meditsiinilist mööblit. Tähtaeg 12.07.2012. Kood 5277
- Norras hangitakse mööblit. Tähtaeg 06.07.2012. Kood 5278
- Norras hangitakse lampe ja valgusteid. Tähtaeg 11.07.2012. Kood 5279
- Taanis hangitakse kontorimööblit. Tähtaeg 04.07.2012. Kood 5280

Metall, masinad ja seadmed

- Leedus hangitakse sõidukite ja nende mootorite osasid ning lisaosasid. Tähtaeg 10.07.2012. Kood 5281
- Rootsis hangitakse elektrimaterjale. Tähtaeg 04.09.2012. Kood 5282
- Rootsis hangitakse torumaterjale. Tähtaeg 09.07.2012. Kood 5283
- Leedus hangitakse sõiduaautosid. Tähtaeg 12.07.2012. Kood 5284
- Soomes hangitakse sõidukite keresid, haagiseid ja poolhaagiseid. Tähtaeg 20.07.2012. Kood 5285
- Taanis hangitakse prügikogumissõidukeid. Tähtaeg 13.07.2012. Kood 5286

IT

- Leedus hangitakse arvutiseadmeid ja nende tarvikuid. Tähtaeg 23.07.2012. Kood 5287
- Rootsis hangitakse värviprintereid. Tähtaeg 10.07.2012. Kood 5288

Puit, ehitus, ehitusmaterjalid

- Leedus hangitaks ehitusmaterjale ja seonduvaid tooteid. Tähtaeg 10.07.2012. Kood 5289
- Rootsis hangitakse puitkütuseid. Tähtaeg 11.07.2012. Kood 5290
- Rootsis hangitakse maanteesilidade ehitustöid. Tähtaeg 05.08.2012. Kood 5291

Toiduained

- Leedus hangitakse toiduaineid, jooke, tubakat ning seonduvaid tooteid. Tähtaeg 23.07.2012. Kood 5292

Muu

- Soomes hangitakse müügiauto- maate. Tähtaeg 16.07.2012. Kood 5293
- Rootsis hangitakse tööstusgaase. Tähtaeg 31.08.2012. Kood 5294

NATO hanked

- Eelteade: NATO hange Itaalias Giugliano piirkonna Patria järvega seotud keskkonnahoiu, puhastus jmt teenuste osutamiseks. Planeeritud hanke väljakuulutamise tähtaeg 22.06.2012. Planeeritud tähtaeg hankel osalemiseks 03.08.2012. Kood 4919

Kaubanduskoda pakub hangetemaatikast huvitatuile ka hangete teavitamise teenust — hangete monitooringut, mis on loodud just selleks, et vahendada ettevõtjatele igapäevaselt huvipakkuvaid hanketeateid nii Euroopa Liidust kui ka Eestist, huvipakkuvas valdkonnas, regioonis ning keeles. Küsi lisainfot!

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Soome veebipõhise teenindusplatvormi arendaja otsib digitaalsete (õnnetlus)kaartide trükkijat alltoövõtjaks ja logistikateenuse pakkujaks. Kood: 2012-02-14-010
- USA kottide ja tarvikute tootja otsib suuremaid jaekaubandusettevõtteid oma toodete turustamiseks. Kood: 2012-05-04-032
- Austria andurite- ja mõõtmistehnoloogiale spetsialiseerunud ettevõtte otsib edasimüüjaid, müügiagente ja partnereid edasiseks arenguks. Kood: 2012-05-31-028
- Türgi põrandakatetega tegelev ettevõtte otsib põrandakatematerjalide tootjaid ja pakub end turustajaks. Kood: 2012-05-21-030
- Türgi madratsitootja otsib kauba turustajaid ja hulgemüüjaid, eeldavad frantsiisilepingut. Kood: 2012-03-01-011
- Poola külmutatud ja kuivatatud toodete (puu- ja köögiviljad, liha, kala, ürdid, seened) otsib edasimüüjaid. Kood: 2012-05-07-032
- Türgi kaubaaluste tootja pakub ühissetevõtlust ja vastastikust tootmist, samuti ühinemist või ettevõtte osa müüki. Kood: 2012-04-27-026
- Türgi värvide jm keemiatoodete tootja on huvitatud vastastikusest tootmisest ja pakub end alltoövõtjaks, samuti on huvitatud ühinemist või ettevõtte osa müügist. Kood: 2012-02-01-026
- Türgi laevade ja jahtide ehitamisega tegelev ettevõtte pakub end turustajaks, on huvitaud vastastikusest tootmisest. Kood: 2012-04-27-027
- Türgi ehitussektori ettevõtte pakub nõustamisteenust turule sisenemiseks, samuti ühissetevõtlust energiasäästlike ökotoodete tootjatega. Kood: 2012-04-27-028
- Hispaania keemiatööstusele ja uurimiskeskustele spetsialiseerunud tarkvaratootja otsib agente, edasimüüjaid, on huvitatud ühissetevõtlusest. Kood: 2011-08-17-006
- Iisraeli topograafia trükkplaatide (PCB) tootja otsib elektroonikakomponentide disaini ja tootmisega tegelevaid ettevõtteid ja vahendajaid. Kood: 2012-06-03-001

Koostööpakumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koda kodulehel www.koda.ee/ koostööpakumised

- UUED LIIKMED -**TALLINN JA HARJUMAA**

3 SELLI OÜ	www.3selli.com	525 2888	Erinevate kilematerjalide müük ja paigaldamine. Fumigeerimine.
ADALIA HOLDING OÜ	www.adalia.ee	502 9061	Metallide vahendamine. Ärikontaktide vahendamine. Arvutimängude arendus.
ASA QUALITY SERVICES OÜ	www.asaquality.ee	675 5199	Arvutialased konsultatsioonid.
ELUELEMENT OÜ	www.eluelement.ee	5901 7782	Maastiku hooldus ja korrashoid. Niidumasinat müük. Pinnakaitsemattide müük.
ESTAIR OÜ	www.estair.ee	661 0510	Reisibüroo, reisikorraldus, lennukompaniidele teenuste osutamine.
ESTVALVE OÜ	www.estvalve.ee	5344 7223	Veevarustuses kasutatavate seadmete hulgimüük.
FREE DESIGN OÜ	www.freedesign.ee	5664 9578	Tantsu- ja vabaajarõivaste ning jalanõude tootmine. Rahvusvaheliste tantsu- ja muusikaürituste korraldamine.
FROG PLASTIC OÜ	www.frogplastic.com	6228 065	Plasttoodete tootmine.
INTELSIP OÜ	www.intelsip.ee	646 4964	Programmeerimine. IT-alane tegevus.
K&M EU OÜ		506 6537	Puidutöötlus, eksport-import tehingud. Uued ja jätkusuutlikud ehituslahendused. Meditsiinitehnoloogia ja IKT lahendused.
KARIMUS OÜ	www.karimus.ee	601 1815	Individuaaltellimustel mööbli valmistamine.
LOGISTIKAGURU OÜ	www.logistikaguru.ee	666 1645	Rahvusvaheliste kaubavedude korraldamine.
MADALENERGIA EHITUS OÜ	www.madalenergia.ee	660 8184	Energiatõhusate majade ehitus ja projekteerimine.
MAGNIPHARMA OÜ		503 9977	Farmaatsia hulgimüük.
STAR TRANS OÜ		600 0531	Rahvusvahelised veod maanteel. Veoste ekspedeerimine, laoteenused.
STENERSEN OÜ	www.stenersen.as	522 4113	Puidu, klaasi, metalli, väikelaevade, autoremonditeenuse jm vahendamine Norra turule, s.h kontaktide loomine.
TOPFISH OÜ		5558 6035	Kalade, vähilaadsete ja kalatoodete hulgimüük.

TARTUMAA

FARADAY OÜ	www.faradaylabs.eu	5198 4425	Tarkvaraarendus. Kodulehtede valmistamine. 3D visualiseerimine. Arvutikoolitused.
SENTAC OÜ	www.sentac.eu	5635 0053	Saunade, solaariumite ja massaažisalongide tegevus jm füüsilise heaoluga seotud teenindus. Toidulisandite müük.

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

16. KAUBANDUSKOJA TENNISeturniiri Parimad:

- I KOHT Aare Udras (Harju KEK AS) ja Rando Lainvee (Atoy Automotive Estonia OÜ)
- II KOHT Arnold Kannike (OÜ Elpa I.E.) ja Toomas Põld (Eesti Energia Kaevandused AS)
- III KOHT Lyane Lind (Wendre AS) ja Peeter Poom (Signiti AS)
- IV KOHT Sirli Laur (Estonia Medical Spa Hotel) ja Kaimar Mölder (Agenda Pro OÜ)

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA KUTSUB TEID
LAUPÄEVAL, 25. AUGUSTIL, KELL 12.00-16.00 ÄRIHOOAJA 2012/2013 AVAMISELE

LENNUSADAMASSE

Juba traditsiooniks saanud iga-aastane Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Ärihooaja avamine toimub seekord 25. augustil Lennusadamas. Eesti äri-
maastikul on sellel sündmusel eriline tähendus – lõpetatakse suveperiood
ning juhatatakse sisse uus ärihooaeg. Kaubanduskoda ootab kõiki oma
liikmeid üheskoos seda sündmust tähistama ning veetma veidi vabamas
õhkkonnas üht mõnusat päeva koos perede ja teiste ettevõtjatega.

Ärihooaeg 2012/2013 avamise toetajad:

**EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA**

ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Lisainfo ning koostöösoovid:
Priit Raamat • Tel: 604 0087
e-post: priit.raamat@koda.ee

SILBERAUTO

LIVIKO
AINDO 1898

estravel

dermoshop

FIRMAKINK

DISAINIKORP

Täpsem info ja kava augustis